

κείμενο:
ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΟΥΛΟΥ

εικονογράφηση:
ΧΑΡΙΤΩΝ ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ

ΣΙ ΣΟΥ ΝΤΟ

ή σ' ένα ξεχασμένο πιάνο

ένα ασπρόμαυρο μουσικό παραμύθι για τη διαφορετικότητα

Επιμέλεια Κειμένων:
Παρασκευή Αντωνίου
Κατερίνα Μινέσχου

Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας 2006

© 2006 για το κείμενο: Αντώνης Παπαθεοδούλου
© 2006 για την εικονογράφηση: Χαρίτων Μπεκιάρης

www.neagenia.gr

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

οι νέοι από πάνω!

www.esyn.gr

...γιατί είναι εύκολο να αναγνωρίσεις
τη διαφορετικότητά σου...
...αλλά πολύ δύσκολο να σέβεσαι
τη διαφορετικότητα του άλλου και
...σε εμάς τους νέους αρέσουν τα δύσκολα!

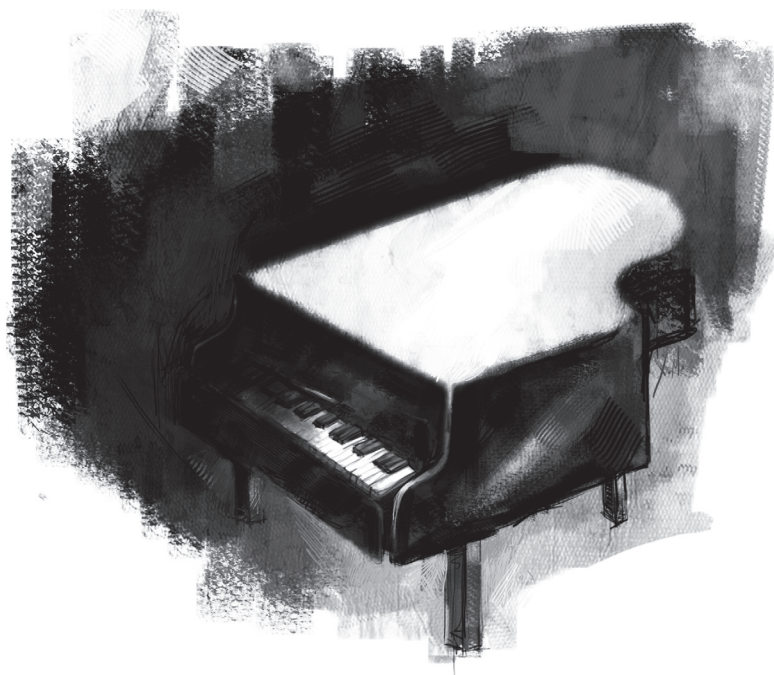
Γιώργος Ν. Στασινός
Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Νεολαίας

ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΟΥΛΟΥ

ΣΙ ΣΟΥ ΝΤΟ
ή
σ' ένα ξεχασμένο πιάνο

*ένα ασπρόμαυρο μουσικό παραμύθι για τη
διαφορετικότητα...*

εικονογράφηση:
ΧΑΡΙΤΩΝ ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ

Το παλιό πιάνο ήταν για χρόνια ξεχασμένο στην πίσω αποθήκη του παλαιοπωλείου. Το ξύλο του άλλοτε αστραφτερό από το βερνίκι και το γυάλισμα, ήταν άσπρο από τη σκόνη και τα πόδια του με τις σκουριασμένες ρόδες γεμάτα ιστούς από αράχνες.

Κανένας πελάτης δεν είχε ενδιαφερθεί ποτέ για το πιάνο, ούτε για τις χρωματιστές πορσελάνινες μαριονέτες, τους Καραγκιόζηδες, τα παλιά ξύλινα παιχνίδια, τις ξεχαρβαλωμένες φωτογραφικές μηχανές και τα κάθε λογής μικροπράγματα που του έκαναν παρέα στην πίσω αποθήκη.

Πάνω στο σαρακοφαγωμένο καπάκι του ήταν ακουμπισμένη μια παρτιτούρα μισοθαμμένη σε ένα παχύ στρώμα σκόνης.

Ούτε μουσική, ούτε φωνές, ούτε θόρυβος και κορναρίσματα αυτοκινήτων μπορούσαν να φτάσουν ως εκεί. Απόλυτη ησυχία. Κι όμως κάτω από το καπάκι του πιάνου απέμενε ακόμη λίγη ζωή. Οι μέρες μουσικής δημιουργίας που έζησαν αυτά τα πλήκτρα κοντά σε κάποιο μεγάλο πιανίστα δεν μπορούσαν να σβήσουν έτσι εύκολα.

Αλλά η βαρεμάρα και η αχρηστία, είχε κάνει ακόμη και τα πλήκτρα πολύ σιωπηλά. Που και που μόνο κανένas ψίθυρος ακουγόταν κάτω από το παλιό καπάκι και έσβηνε σιγά σιγά κι αυτός.

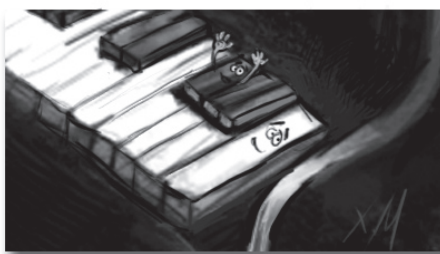
Τον τελευταίο καιρό όμως η ανία και η μυρωδιά της κλεισούρας είχαν φτάσει στο απροχώρητο κι οι συζητήσεις είχαν αρχίσει να φουντώνουν.

Αν κάποιος μπορούσε να παραμερίσει τη σκόνη και τη μυρωδιά του χρόνου, θα μπορούσε ίσως να οσφρηστεί μια ανεπαίσθητη διχόνοια που πλανιόταν στο λιγοστό αέρα που συγκρατούσε μέσα του το καπάκι του πιάνου.

-Βαρέθηκα πια. Θέλω να ξαναπαίξω σονάτες, μπαλάντες και πρελούδια, είπε ένα βράδυ ένα άσπρο Ρε.

-Κι εγώ, συνέχισε ένα μαύρο Μιb, θέλω να ξανανιώσω αυτή την ένταση, αυτό το τράνταγμα από δάχτυλα βιρτουόζου πιανίστα...

-Σιγά την ένταση, τον διέκοψε ένα λευκό Σι, εσείς

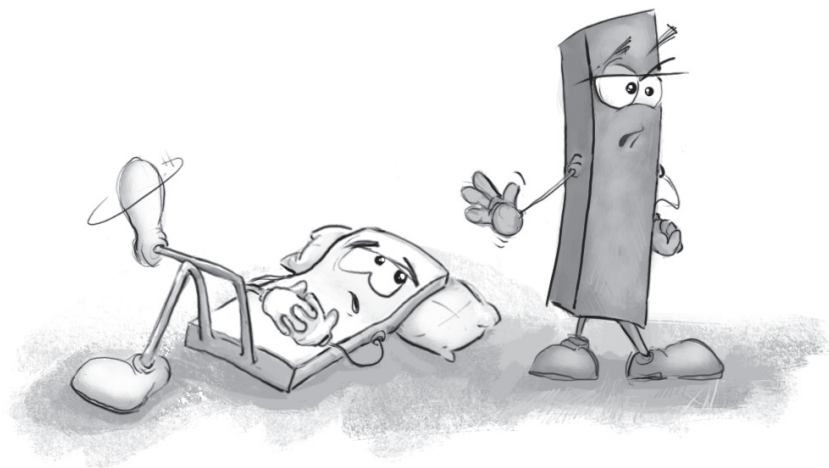
τουλάχιστον δεν παίζετε τόσο συχνά όσο εμείς.

-Και τι μ' αυτό, ρώτησε το μαύρο Μiḃ ενοχλημένο.

-Δίκιο έχει το Σι είπε ένα λευκό Ντο από την τελευταία οκτάβα. Εμείς είμαστε οι κανονικές νότες. Εμείς παίζουμε το Ντο, το Ρε, το Μι, το Φα, το Σολ, το Σι. Εσείς ίσως χρειαστείτε για κανένα Ντο# ή κανένα Σολb, μη μας λέτε λοιπόν πως σας έλειψε κι εσάς η ένταση της μουσικής.

Παρόλο που το Μiḃ ήταν μαύρο άρχισε να κοκκινίζει από το κακό του. Ακούς εκεί να του λένε πως δεν ένιωσε ποτέ την ένταση και το ρυθμό της μουσικής επειδή έπαιζε ένα τόνο ανάμεσα σε δύο νότες.

-Ας είναι, είπε, δεν θα συνεχίσω τον καυγά και η συζήτηση έμεινε εκεί.

Μια πικρία όμως είχε μείνει στο μαύρο Mi**b** και αποφάσισε μια από τις μέρες που ακολούθησαν να μοιραστεί τις σκέψεις του με τα άλλα μαύρα πλήκτρα.

-Δεν νομίζετε πως τα άσπρα πλήκτρα το έχουν πάρει πολύ επάνω τους τώρα τελευταία, είπε.

-Πάντα έτσι φαντασμένα ήταν, του απάντησε ένα Ρε#, νομίζουν ότι οι όμορφες μελωδίες δεν έχουν πολλές διέσεις και υφέσεις.

-Νομίζουν πως είναι καλύτεροι επειδή είναι περισσότεροι, είπε ένα Mi**b** από την τελευταία οκτάβα.

-Κάνουν λάθος όμως. Χωρίς εμάς οι μελωδίες θα ήταν όλες ανιαρές.

-Δεν θα τους περάσει όμως είπε δυνατά (fortissimo) το Μιb που είδε τελικά πως όλα τα μαύρα συμφωνούσαν μαζί του, θα δουν τι έχουν να πάθουν.

Και όλα τα πλήκτρα άρχισαν σιγά σιγά να σχεδιάζουν πως θα μπορούσαν να εκδικηθούν τη κομπορρημοσύνη των άσπρων.

Ένα λευκό Ντο που είχε ακούσει τη φασαρία ρώτησε ένα μαύρο Ντο# που ήταν από πάνω του.

-Τι γίνεται εκεί πάνω θα μας αφήσετε επιτέλους σε ησυχία;

-Δεν σου μιλάω, είπε το Ντο#, δε μιλάω σε άσπρα πλήκτρα.

-Και γιατί παρακαλώ, ρώτησε το Ντο;

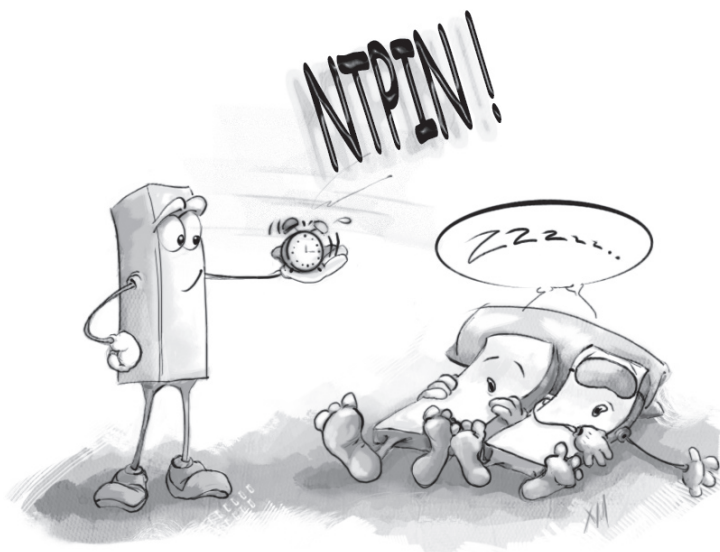
Απάντηση όμως δεν πήρε γιατί το Ντο# είχε γυρίσει από την άλλη μεριά και συνέχιζε τους ψιθύρους με τα υπόλοιπα μαύρα πλήκτρα.

Το Ντο ενοχλήθηκε πολύ:

-Ξυπνήστε, φώναξε στα υπόλοιπα άσπρα πλήκτρα.

Διάφορες νότες του πενταγράμμου άρχισαν να ακούγονται καθώς τα άσπρα πλήκτρα ξυπνούσαν τρομαγμένα.

Αυτοί εκεί πάνω κάτι ετοιμάζουν, είπε βιαστικά το Ντο. Πρέπει να τους δώσουμε ένα καλό μάθημα πριν αρχίσουν να σηκώνουν κεφάλι.

-*Δίκιο έχεις*, είπε το Ρε δίπλα του και τα άσπρα πλήκτρα άρχισαν κι αυτά να συνεδριάζουν ψιθυριστά.

Άν εκείνη τη στιγμή, κάποιος πελάτης έμπαινε στην αποθήκη και άνοιγε το καπάκι του παλιού πιάνου, το θέαμα που θα αντίκριζε, θα ήταν μάλλον αστείο.

Όλα τα άσπρα πλήκτρα μαζεμένα στη μια πλευρά και όλα τα μαύρα στην άλλη να συζητούν ψιθυριστά και ρίχνοντας κλεφτές ματιές η μια ομάδα στην άλλη.

Κανείς δεν πρόκειται όμως να θυμηθεί το πιάνο οπότε ας ξαναγυρίσουμε στην ιστορία μας.

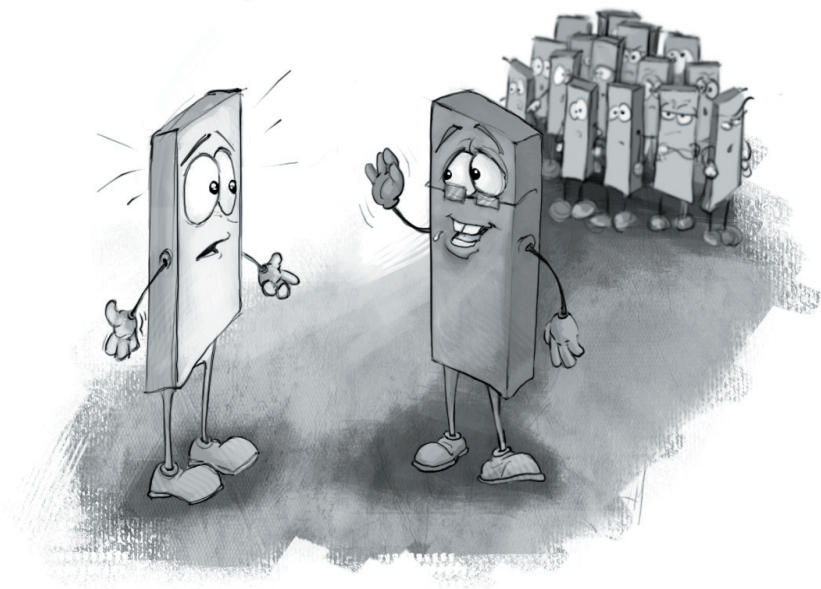
-*Έχουμε να σας ανακοινώσουμε κάτι*, φώναξε ξαφνικά ένα μαύρο πλήκτρο. Τα υπόλοιπα μαύρα πλήκτρα στέκονταν πίσω του με ύφος που δήλωνε πως συμφωνούσαν με

όσα θα έλεγε ο εκπρόσωπός τους, ενώ τα άσπρα στην απέναντι πλευρά παρακολουθούσαν με ειρωνικό αλλά γεμάτο ενδιαφέρον βλέμμα.

-Αποφασίσαμε να μην σας ξαναμιλήσουμε ποτέ και να μην ξανασυμμετάσχουμε σε μελωδία που συμμετέχετε κι εσείς. Πήραμε την απόφαση αυτή διότι είστε κατώτερα πλήκτρα από εμάς τα μαύρα, πράγμα που είναι άλλωστε φανερό μια και σε όλα τα πιάνο τα μαύρα πλήκτρα βρίσκονται πάνω από τα άσπρα...

Αυτά είπε το μαύρο πλήκτρο και μαζί με τους φίλους του γύρισαν το καθένα στη θέση του.

Τώρα τα άσπρα πλήκτρα είχαν εξαγριωθεί περισσότερο από ότι πριν. Έπρεπε πολύ σύντομα να σχεδιάσουν την εκδίκησή τους.

Αν και ο χρόνος δεν έχει ιδιαίτερη σημασία για ένα από χρόνια ξεχασμένο πιάνο, δεν πρέπει να πέρασαν πάνω από δέκα λεπτά ησυχίας και η συζήτηση ανάμεσα στα άσπρα πλήκτρα άρχισε πάλι να φουντώνει.

-Να τους ξεκουρδίσουμε τις χορδές, φώναζε ένα Μι.

-Να τους ξεριζώσουμε από το πιάνο, φώναζε ένα εξαγριωμένο Φα.

-Να παίζουμε ο καθένας τη νότα του μέχρι να τους ξεκουφάνουμε, είπε ένα Ρε.

-Τι είπες Ρε, ρώτησε ένα Ντο από τη 2η οκτάβα.

-Είπα να παίζουμε τις νότες μας δυνατά μέχρι να τα ξεκουφάνουμε και να μην αντέχουν άλλο, επανέλαβε το Ρε, και τότε θα δούμε αν θα μας ξαναμιλήσουν ή όχι.

-Αυτή είναι η καλύτερη ιδέα, είπε το Ντο, αυτό θα κάνουμε.

-Και ποιός είσαι εσύ που θα αποφασίσεις τι θα κάνουμε για όλους, ακούστηκε μια φωνή από την άλλη άκρη του πιάνου.

-Ποιός μίλησε, ρώτησε με στόμφο το Ντο.

-Το Σι, φώναξε το Σι.

-Και ποιός είσαι σύ, φώναξε το Ντο.

-Εγώ το Σι.

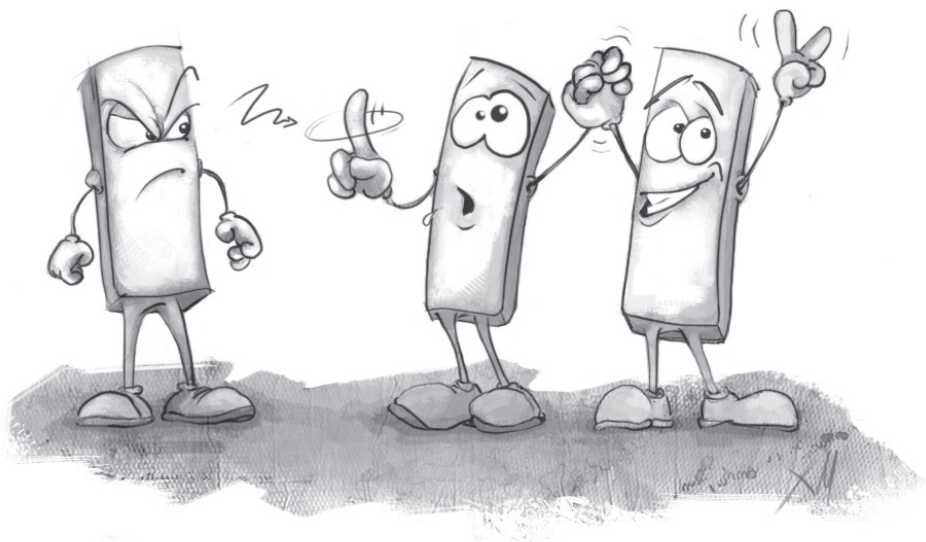
-Εγώ ή εσύ;

-Δεν είπα εσύ, είπα το Σι.

-Και που ακούστηκε ένα Σι να αντιμιλάει σε ένα Ντο, βροντοφώνηξε τότε το Ντο της 2ης οκτάβας.

Μετά από μια μικρή σιωπή το Ντο από την 4η οκτάβα έσπευσε να συμβιβάσει τα πράγματα.

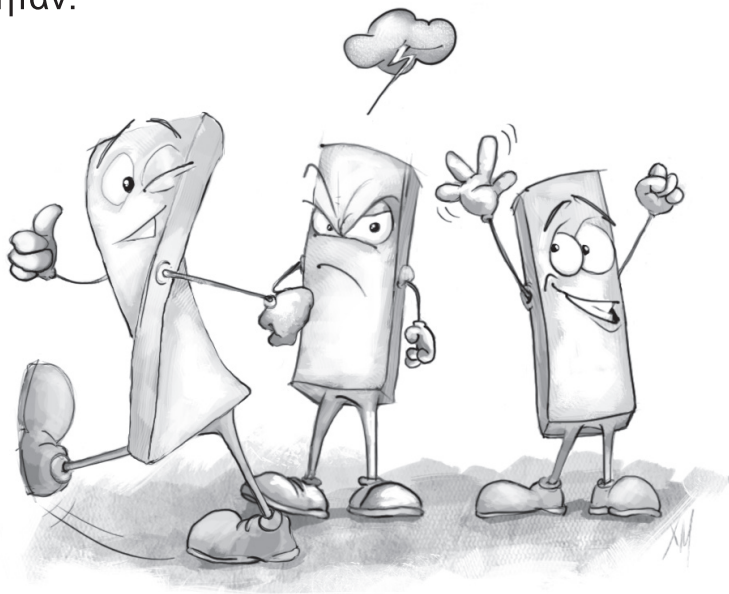
-Αγαπητό μου Σι εδώ που τα λέμε ο συνάδελφος δεν έχει κι άδικο, όσο να 'ναι εμείς τα Ντο είμαστε πιο έξυπνα και πιο οργανωτικά.

Το Σι είχε νευριάσει τόσο ακούγοντας αυτά που αν είχε φρύδια θα τα σήκωνε σε μια πολύ τρομακτική γκριμάτσα. Το Ντο, παρόλαυτα, συνέχισε να μιλά στον ίδιο τόνο.

-Στο κάτω κάτω της γραφής εμείς είμαστε οι πρώτες νότες και συνεπώς τα πρώτα πλήκτρα σε κάθε οκτάβα.

Και λέγοντας αυτά γύρισε στη θέση του θεωρώντας πως είχε τακτοποιήσει το θέμα σαν πολύ διπλωματικό πλήκτρο που ήταν.

Μετά από άλλο ένα λεπτό, η οργή του Σι ξέσπασε:

-Ε τότε λοιπόν εμείς τα Σι θα αποφασίσουμε μόνα μας τι θα κάνουμε και εσείς τα Ντο κάντε του κεφαλιού σας.

-Σι, είπαν όλα μαζί τα Σι για να δείξουν πως συμφωνούσαν και απομακρύνθηκαν σε μια γωνιά.

-Το ίδιο θα κάνουμε κι εμείς τα Ρε, είπαν τα Ρε.

-Το ίδιο και εμείς τα Φα, είπαν τα Φα και πάει λέγοντας έως ότου όλα τα άσπρα πλήκτρα είχαν χωριστεί ανά νότα και συζητούσαν.

Όλα τα άσπρα πλήκτρα; Δυστυχώς μη νομίζετε πως και τα μαύρα πλήκτρα πήγαιναν πίσω. Όσο τα άσπρα έψαχναν λόγους για να τσακωθούν, είχαν αρχίσει και εκείνα να χωρίζονται. Τα Ντο# για παράδειγμα είχαν μαζευτεί όλα σε μια γωνιά του πιάνου.

-Ησυχία, είπε το Ντο# της πρώτης οκτάβας. Δυστυχώς όλα τα άλλα μαύρα πλήκτρα έχουν τρελαθεί. Πρέπει να δράσουμε μόνοι μας εναντίον των άσπρων. Ακούστε τι θα κάνουμε....

-Δεν θα μας πεις εσύ τι θα κάνουμε, είπε το τελευταίο Ντο# τόσο θυμωμένα που ακούστηκε σαν Ρε κι όχι σαν Ντο#.

-Μην μου υψώνεις εμένα τον τόνο απάντησε το πρώτο Ντο# και λίγο έλειψε να πιαστούν στα χέρια.

Επειδή όμως όπως ήδη θα γνωρίζετε τα πλήκτρα δεν έχουν χέρια, ο τσακωμός συνεχίστηκε μόνο στα λόγια. Λόγια προσβλητικά και άσχημα.

Λόγια που ποτέ κανένα πλήκτρο δεν φανταζόταν πως θα μπορούσε να πει για τους φίλους του. Και όχι μόνο τα Ντο#. Όλα τα πλήκτρα λογομαχούσαν μεταξύ τους. Το καθένα ήταν μόνο του. Δεν υπήρχαν πια ομάδες, παρέες

ή ομοιότητες.

Κι όσο πιο άσχημα ήταν τα λόγια που άκουγε ένα πλήκτρο με τόσο πιο προσβλητικά λόγια απαντούσε, ώσπου δεν ακουγόταν τίποτε πια παρά ένας θόρυβος θαρρείς και μια βροχή από πέτρες έπεφτε πάνω στα ξεκούρδια πλήκτρα για να παίξει την πιο απαίσια μουσική που ακούστηκε ποτέ.

Φαίνεται πως και τα ίδια τα πλήκτρα θα είχαν κουραστεί από αυτή την κατάσταση γιατί μόλις άκουσαν ένα πλήκτρο να φωνάζει δυνατά:

-ησυχίαααααααα...

σταμάτησαν όλα μαζί απότομα.

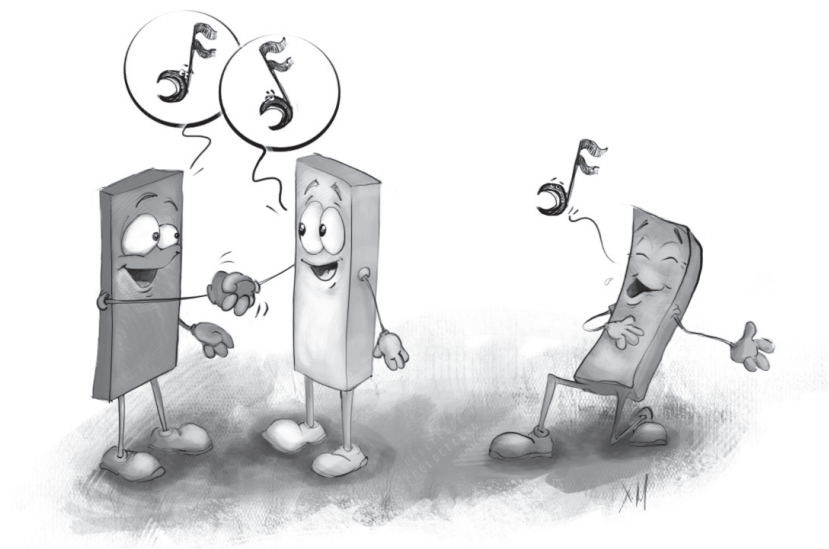
Δεν έχει σημασία αν το πλήκτρο ήταν μαύρο ή άσπρο ή ποιά νότα εκπροσωπούσε αλλά να τι είπε:

-Η κατάσταση έχει γίνει αφόρητη για όλους μας και δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Ακούστε λοιπόν την ιδέα μου. Τι δημιουργήσε όλη αυτή τη φασαρία; Το ότι είμαστε διαφορετικές νότες, το ότι παίζουμε διαφορετικούς τόνους, άλλος Ντο, άλλος Ρε, άλλος Σι... Να λοιπόν η λύση. Θα βρούμε μια νότα που δεν υπάρχει. Για παράδειγμα μια νότα ανάμεσα στο Σι και στο Ντο. Και θα της δώσουμε ένα όνομα που δεν υπάρχει, για παράδειγμα ... Σου! Σαν να λέμε Ντο Ρε Μι Φα Σολ Λα Σι Σου Ντο! Ωραίο ακούγεται. Θα συμφωνήσουμε όλοι να κουρδιστούμε στη νότα Σου και τότε δεν θα υπάρχει τίποτε να μας χωρίσει.

Όλα τα πλήκτρα έμειναν άφωνα. Έπρεπε να παραδεχθούν πως η ιδέα ήταν μεγαλοφυής.

Έμειναν λίγα δευτερόλεπτα ακίνητα μέχρι να συνειδητοποιήσουν τι έπρεπε να κάνουν και βάλθηκαν

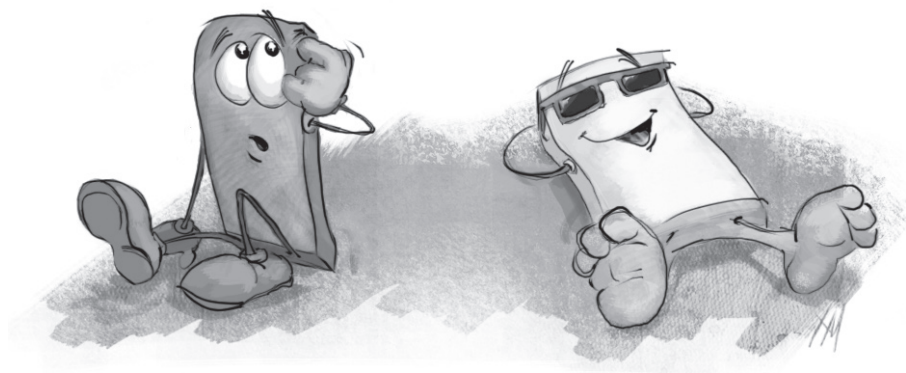

αμέσως άλλα να τεντώνουν κι άλλα να χαλαρώνουν τις χορδές τους για να κουρδιστούν όλα στην νότα Σου. Έτσι κι έγινε. Κι όλα τα Σου έζησαν συμφιλιωμένα και χωρίς διαφορές, εντάσεις και τσακωμούς.

-Ωραίος καιρός σήμερα, έλεγε ένα Σου.

-Ωραίος, απαντούσε ένα άλλο Σου.

-Τί ώρα είναι, ρωτούσε ένα Σου.

-Ωρα για ύπνο, απαντούσε ένα άλλο Σου.

-Βαριέμαι, είπε μια μέρα ένα Σου.

-Κι εγώ, απάντησαν όλα τα Σου με μια φωνή.

-Τι να κάνουμε; Ρώτησε ένα Σου.

-Σσσσσσς...σουτ, φώναξε ένα Σου, κάτι ακούω.

Κι όντως κάτι συνέβαινε πάνω από το καπάκι του παλιού πιάνου. Κάτι που είχε χρόνια, ίσως και αιώνες να συμβεί.

-Μμμμ Νίκο, κοίταξε εδώ αυτό τον Καραγκιόζη, είναι απο δέρμα όπως τους έφτιαχναν παλιά.

Ο πωλητής του παλαιοπωλείου έδειχνε έναν - έναν τους Καραγκιόζηδες στον πελάτη και τον εγγονό του.

-Παππού, κοίτα, ένα πιάνο.

Ο Νίκος έτρεξε προς το πιάνο, έβαλε την παρτιτούρα στο αναλόγιο και ετοιμάστηκε να ανοίξει το καπάκι.

-Νίκο μη, είπαμε ότι δεν πειράζουμε...

-Μα αφήστε τον, είπε ο πωλητής...

Ο Νίκος άνοιξε το καπάκι. Αν και δεν ήταν ακόμη καταξιωμένος πιανίστας αλλά ένας μικρός μαθητής ωδείου, τέντωσε τα χέρια του με το χαρακτηριστικό κλικ κλακ που κάνουν τα δάκτυλα των μουσικών πριν από το ρεσιτάλ, έριξε μια ματιά στην παρτιτούρα ακούμπησε τα πλήκτρα.

Άρχισε να παίζει και το πιάνο έβγαλε έναν απαίσιο θόρυβο που ακουγόταν κάπως έτσι:

Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου
Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου
Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου Σου
Σου Σου Σου Σου Σου....

Ο Νίκος σταμάτησε και με ύφος γεμάτο περιέργεια περιεργάστηκε το πιάνο.

-Τά 'φαγε τα ψωμιά του αυτό το πιάνο, αναφώνησε, δεν μπορεί να παίζει τίποτα πια.

Τα πλήκτρα ξύπνησαν από το λήθαργο τόσων ετών. Ποιός δεν μπορούσε να παίξει τίποτα; Πως τολμούσε ένας μικρός άπειρος μουσικός να προσβάλει ένα τέτοιο τιμημένο πιάνο που φιλοξένησε τα δάκτυλα των μεγαλύτερων μαέστρων του κόσμου.

Που ήταν αυτός ο αναιδής μικρός όταν τα πλήκτρα του άστραφταν καλογυαλισμένα, αντανakλώντας τα δυνατά φώτα της σκηνής και δέχονταν βροχή από χειροκροτήματα μέσα σε κατάμεστες αίθουσες;

Χωρίς να πουν τίποτα το ένα στο άλλο άρχισαν να κουρδίζονται και πάλι το καθένα στη νότα του ώσπου σε δέκα δευτερόλεπτα ήταν πάλι ένα καλοκουρδισμένο πιάνο.

-*Ας ξαναδοκιμάσω*, είπε ο Νίκος και ξανάβαλε τα δάχτυλά του στο πιάνο.

Μια υπέροχη μουσική ξεχύθηκε στην παλιά αποθήκη.

Ο Νίκος δυσκολευόταν να παίξει γρήγορα αλλά τα πλήκτρα ήταν τόσο ενθουσιασμένα που άρχισαν να παίζουν μόνα τους

-*Το πιάνο παίζει μόνο του*, είπε τρομαγμένος ο Νίκος και έτρεξε στην αγκαλιά του παππού του που στεκόταν χαμογελώντας και σιγομουρμουρίζοντας τη μελωδία, στην πόρτα της αποθήκης.

-Παίζει μόνο του, ξανάπε ο Νίκος, είναι στοιχειωμένο.

-Δεν είναι στοιχειωμένο, είπε ο παππούς, ...είναι μαγικό.

Και όντως το πιάνο ήταν μαγικό. Και η μουσική του μαγευτική. Το πιάνο έπαιζε μόνο του, κάθε νότα έπαιζε μόνη της. Η υπέροχη μουσική όμως έβγαινε από όλες τις νότες μαζί. Το Ντο, το Μι, το Φα#, το Σολ, τόσες διαφορετικές νότες μπερδεύονταν όλες μαζί σε μια μαγευτική μελωδία. Η κάθε νότα ανακάλυπτε ξανά τον εαυτό της μέσα στη μουσική.

-Είναι μαγεία να είσαι ο μοναδικός, διαφορετικός εαυτός σου, σκεπτόταν η κάθε νότα και ένιωθε πιο δεμένη με τις άλλες από κάθε άλλη φορά...